

DEZVOLTAREA DURABILĂ A TERENURILOR ȘI A AȘEZĂRILOR UMANE PRIN PLANIFICAREA TERITORIALĂ CENTRALIZATĂ

SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF LAND AND HUMAN SETTLEMENTS THROUGH CENTRALIZED TERRITORIAL PLANNING

DOI: [https://doi.org/10.52327/1813-8489.2022.2\(114\).12](https://doi.org/10.52327/1813-8489.2022.2(114).12)

CZU: 711.16:504

Mihail LUPAȘCU,
doctorand,
Academia de Administrare Publică

SUMMARY

Landscaping has become a basic benchmark for promoting sustainable development. However, there is still a lack of systemic and quantitative implementation on national planning. Through chronology and analysis, territorial development is divided into approximately three stages: the first stage is characterized by the study of the spatial planning system, the second stage is characterized by the construction of infrastructure, and the third stage is characterized by an emphasis on public participation and on the establishment of state mechanisms.

Keywords: *land use planning, sustainable development, implementation, public administration.*

REZUMAT

Planificarea teritoriului a devenit o etalonare de bază pentru a promova dezvoltarea durabilă a așezărilor umane. Cu toate acestea, rămâne o lipsă de implementare sistematică și cantitativă privind planificarea la nivel național. Prin intermediul cronologiei și analizei, dezvoltarea teritorială este împărțită aproximativ în trei etape: prima etapă este caracterizată de studiul sistemului de planificare a teritoriului, a doua etapă este caracterizată prin construirea infrastructurii, iar cea de-a treia etapă se caracterizează printr-un accent pus pe participarea publicului și pe instituirea mecanismelor de stat.

Cuvinte-cheie: *amenajarea teritoriului, dezvoltare durabilă, implementare, administrație publică.*

În majoritatea cazurilor, politica națională stabilește reperele și obiectivele de planificare, în timp ce acțiunile sunt realizate la nivel raional și local pe o bază mai mult sau mai puțin voluntară. Abor-

dările actuale ale planificării integrate sunt revizuite și se oferă o privire de ansamblu asupra modului de dezvoltare. În general, planificarea este mai des centralizată în contextul european și este din ce

în ce mai mult condusă de preocupările de mediu, în timp ce planificarea este foarte descentrată la nivel local și rămâne condusă în principal de considerente fiscale. În toate contextele, barierele în calea implementării planificării utilizării terenurilor includ lipsa de finanțare, lipsa capacităților analitice, complexități instituționale care împiedică colaborarea și acceptarea publică incertă.

Prin urmare, acest studiu analizează în continuare dezvoltarea durabilă a teritoriului, pentru a dezvălui dinamica, procesul de dezvoltare și evoluția cercetării în domeniul amenajării teritoriului în mod obiectiv, pentru a descoperi frontierele și punctele fierbinți ale cercetării teoriei și practicii planificării și pentru a oferi o referință. Între timp, se poate observa că implementarea și realizarea în acest domeniu în Republica Moldova, încă lipsește în prezent.

Amenajarea teritoriului este în mare parte recunoscută ca o funcție din sectorul public cu scopul de a influența viitoarea distribuție teritorială a activităților. Scopul este de a crea o organizare teritorială mai rațională a utilizării terenurilor și a legăturilor dintre acestea, pentru a echilibra cerințele de dezvoltare cu nevoia de a proteja mediul și pentru a atinge obiectivele sociale și economice [18, 19]. Amenajarea teritoriului încearcă să coordoneze și să îmbunătățească impactul altor politici sectoriale asupra utilizării terenurilor, pentru a realiza o distribuție mai uniformă a dezvoltării economice într-un anumit teritoriu decât ar fi creat altfel de forțele pieței.

Amenajarea teritoriului este, prin urmare, o funcție importantă pentru planificarea dezvoltării. Pentru a realiza o adevărată dezvoltare teritorială durabilă, este necesar elaborarea unui plan transdisciplinar cu repere de realitate, logică și complexitate. Planificarea necesită ca planificatorul să accepte un anumit nivel

de angajament urmat de monitorizarea și reevaluarea planurilor.

Pragurile și liniile directoare reprezintă alternative importante la planificarea teritorială și poate ajuta la planificarea durabilă. Cercetătorii Dale V. H., Brown S. și Haeuber R. A. au dezvoltat următorul generic, orientat pentru planificarea și managementul utilizării terenurilor care au o funcție importantă în formularea problemelor cheie și pentru a informa deciziile de planificare durabilă:

1. Examinați impactul deciziilor locale într-un context regional.

2. Planificați schimbările pe termen lung și evenimentele neașteptate.

3. Păstrați elementele rare de peisaj și speciile asociate.

4. Evitați utilizările terenurilor care epuizează resursele naturale pe o suprafață largă.

5. Păstrați zone mari adiacente sau conectate care conțin habitate critice.

6. Evitați sau compensați efectele dezvoltării asupra proceselor ecologice.

7. Implementați practici de utilizare și de gestionare a terenurilor care sunt compatibile cu potențialul natural al zonei [20].

Datorită influenței activităților umane, schimbărilor climatice și a altor factori, contradicția dintre mediul uman și cel teritorial, precum și dezechilibrul dezvoltării regionale a devenit din ce în ce mai proeminentă [1]. Economia națională și societatea se confruntă cu provocări fără precedent, iar dezvoltarea durabilă se referă la destinul și bunăstarea omenirii [2].

Definiția amenajării teritoriului s-a schimbat odată cu dezvoltarea practicii. În 1983, a fost promulgată „Carta Europeană pentru Amenajarea Regională/Teritorială”, care definea amenajarea teritoriului ca expresie a politicii economice, sociale, de mediu, culturale și în spațiu, cu mai mult accent pe utilizarea și managementul terenurilor. După al Doilea Război Mondial,

marile țări și regiuni dezvoltate au folosit planificarea teritorială ca instrument de management pentru a preveni eșecul pieței și pentru a promova reconstrucția post-dezastru [6]. În ultimii ani, unii savanți au completat și îmbogățit definiția amenajării teritoriului, incluzând mai multe elemente în sistemul de planificare a teritoriului, deși nu a existat o definiție unificată [7]. Cu toate acestea, majoritatea dintre ei au stabilit dezvoltarea durabilă ca obiectiv și cadru de acțiune [8, 9].

În 1987, Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare a publicat un studiu intitulat „Viitorul nostru comun”, subliniind că dezvoltarea durabilă este „dezvoltarea care poate satisface nevoile prezentului fără a pune în pericol capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface nevoile”. Conceptul a fost recunoscut pe scară largă de comunitatea internațională încă de la începuturile sale.

În 2015, Summit-ul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Durabilă a adoptat în mod oficial 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă, având ca scop rezolvarea temeinică a problemelor de dezvoltare socială, economică și de mediu într-un mod cuprinzător din 2015 până în 2030 [3]. Pentru a realiza dezvoltarea economică și socială generală, pentru a face față schimbărilor climatice și a penuriei de energie și pentru a promova sănătatea cetățenilor [4, 5], țări și regiuni precum Europa, Statele Unite și Japonia au preluat conducerea în discutarea amenajării teritoriului, formularea și implementarea planurilor și acumularea anumitor experiențe, stabilind astfel rolul important al amenajării teritoriului în dezvoltarea durabilă. Fiind o comunitate cu un viitor comun, resurse și medii care reprezintă bogăția comună și baza pentru supraviețuirea omenirii, țările trebuie să consolideze schimburile și cooperarea în domeniul amenajării teritoriului.

În prezent, cercetarea mondială privind

planificarea teritorială implică multe proiecte, cum ar fi populație, regiune, așezare, teren, apa, hrană, transport, prevenirea și atenuarea dezastrelor [10, 11, 12, 13, 14]. Mai ales în contextul dezvoltării așezărilor umane inteligente, sănătoase, justiției ecologice, și a altor probleme, planificarea teritorială nu mai este o preocupare unică de gestionare a utilizării terenurilor, ci planificarea a mai multor elemente conexe. Amenajarea teritoriului a devenit un instrument cheie pentru realizarea dezvoltării durabile [15, 16], în procesul de implementare, se va confrunta cu multe provocări, cum ar fi inovația și schimbarea tehnologică, coordonarea intereselor multiple, luarea în considerare a echității și bunăstarea participanților [17]. Prin urmare, cercetarea sistematică este necesară pentru ca cercetătorii și factorii de decizie să revizuiască studiile anterioare și să înțeleagă punctele fierbinți de cercetare pentru implementare în direcțiile viitoare de dezvoltare.

Implementarea în amenajarea teritoriului poate fi definită în mai multe moduri. Ținând cont de axioma de bază a planificării conform căreia realizarea planurilor este semnificativă doar dacă acestea urmează să fie implementată.

Această axiomă este acceptabilă, cu condiția ca la început să se facă diferența clară între termenii „realizare” și „implementare”. Termenul „realizare” se referă la funcționarea fizică reală în teritoriu, în timp ce termenul „implementare” are un sens mai larg și include nu numai realizarea, ci și întreaga gamă de conduită în conformitate cu și pe baza planului. Prin urmare, este mai acceptabil să folosim „realizarea” pentru construirea de sisteme și instalații individuale, care este soluția de planificare, sau în proiectarea și construcția unei clădiri, ca în contextul dezvoltării așezărilor umane.

„Implementarea” este în esență mai

legată de planurile amenajării teritoriale naționale și de setul de soluții de planificare care pot include construcția, politica și strategia de comportament, precum și protecția teritoriului, posibilitatea aplicării unei reguli și așa mai departe, și prin urmare, este justificată și necesară utilizarea acestuia în scopuri dezvoltării durabile a așezărilor umane și a teritoriului.

În ultimii ani, pe măsură ce abordarea tradiționalistă (strict expert) a planificării a slăbit, implementarea a devenit poate cea mai importantă întrebare a teoriei și practicii planificării. Din momentul în care planificarea a început să fie privită din punctul de vedere al legăturii dintre elaborarea deciziilor (soluțiilor) de planificare și realizarea acestora, implementarea planificării împreună cu evaluarea, a devenit de importanță centrală în raport cu celelalte faze ale planificării. Procesul de planificare, care este subliniat în abordarea planificării raționale [21, 22].

Se consideră că executarea deciziilor de planificare este domeniul cel mai puțin dezvoltat, adică fiind cea mai complexă verigă din lanțul de planificare, rămâne a fi veriga cea mai slabă. Constatăm că, implementarea nu ar trebui să fie doar o parte a planului și finalizarea mecanică a acestuia, logica generală a interacțiunii de planificare trebuie să fie subordonată posibilităților și mijloacelor de implementare a planificării. Progresul de până acum este în mare măsură legat de înțelegerea teoretică a problemei implementării, precum și de accesul îmbunătățit la aspectele organizaționale, în timp ce unele progrese au fost înregistrate și în ceea ce privește metodele și tehnicile de implementare.

Teoria planificării oferă multe concepțe și modalități de clasificare a acestora. Fiecare dintre metodele de planificare include puncte de vedere diferite asupra implementării cu criterii diferite de evaluare a succesului:

- Planificarea controlului (regulativă) este responsabilitatea instituțiilor statului și are atribute distincte de centralizare. Autoritățile de planificare sunt de obicei instituționalizate și au un aparat de control și sancțiuni legislative și administrative. Implementarea se reduce la obligația tuturor participanților la procesul de planificare de a respecta reglementările, iar instituțiile de planificare a mecanismelor sigure de realizare a soluțiilor de planificare și cei care încalcă reglementările sunt sancționați. În teoria planificării, acest tip de model de implementare este caracterizat ca „libertate de acțiune, dar pe scurt timp” [23].

- Planificarea inițiativelor (proiectelor) este responsabilitatea instituțiilor publice și private care au mijloacele de implementare. Această modalitate de planificare se bazează pe crearea de noi proiecte (construcții, inginerie, sociale etc.). Implementarea este în acest model cel mai clar, înțeleasă în comparație cu alte modalități de planificare. Instituția de planificare inițiază procesul, alocă resursele și are un control semnificativ în ceea ce privește durata și dinamica realizării proiectului. Depinde de celelalte instituții și planuri aflate în procesul de obținere a autorizațiilor necesare pentru realizarea, dar controlul asupra implementării este mai puțin direct în comparație cu alte forme de planificare. Implementarea în acest model este modelată în principal de întrebări organizaționale [24].

- Planificarea prin politici (planificarea indicativă) înseamnă politici de planificare care sunt formulate ca poziții cu privire la dorințele și ideile instituțiilor de planificare, cu scopul de a influența procesul decizional al acestora, iar politicile ar trebui să fie o recomandare sau un ghid pentru alte instituții sau persoane. În ceea ce privește implementarea, există un nivel redus de strictețe și obligație față de planificarea

controlului. Nu se așteaptă conformitatea deplină cu politica de planificare, iar nerespectarea acțiunilor și politicilor din plan nu este considerată a fi eșec de implementare. Procesul de implementare reprezintă de fapt o încercare de a formula politici care ar putea conecta și coordona cu diferitele interese din spațiu. Rolul planificatorului în procesul de implementare se bazează pe coordonarea între instituții, promovarea politicilor formulate și angajamentul în obținerea de sprijin politic și economic. În Franța, a fost dezvoltată o variantă a acestui concept cunoscută sub numele de „planificare indicativă” [25]. Politicile sunt publicate periodic de stat și se poate aștepta ca persoanele private, dacă le aderă, să obțină anumite beneficii.

- Planificarea transactivă este un proces de schimb între grupuri semiautonomie, fiecare dintre acestea formulând propriile obiective și politici. Pentru prima dată, publicul a fost încurajat să-și asume un rol activ în procesul de stabilire a politicilor, în timp ce planificatorul și-a asumat rolul de distribuitor de informații și de sursă de feedback. [32]. În acest proces, se poate întâmpla să nu mai existe un organism care să reglementeze procesul de schimb [26]. În concepția clasică a acestui tip de planificare, planurile alternative sunt prezentate unei instituții de planificare care joacă rolul unui judecător [27]. Succesul sau eșecul implementării în cadrul acestor modalități nu este ușor de formulat deoarece depinde de punctul de vedere și de interesele fiecărei părți interesate. Rolul planificatorilor în acest sens este de a-și promova propriile interese sau interesele grupului lor, prin negociere, decontare, găsirea de sprijin, oferirea de opinii etc.

- Planificarea radicală este cel mai puțin cunoscută în teoria planificării. Se caracterizează printr-un număr mare de sub modele și percepții, dar acestea au în comun tendința spre o restructurare radica-

lă a instituțiilor sociale și economice din sistem [28]. Ca și în cazul modalităților de planificare menționate anterior, procesul de implementare aici poate fi considerat ca având o puternică dependență de tendința spre schimbări semnificative de politică.

- Planificarea utopică este o modalitate tradițională cu o aspirație marcată pentru o mai bună calitate a vieții. Nu presupune existența vreunui fel de instituție pentru implementare. Planificarea utopică este prin definiție împotriva tuturor implementărilor sau este mai bine să spunem că cu acest tip de planificare, implementarea este exprimată prin oferirea de idei atât de necesare și judecăți valoroase pentru planificare [23].

Planificatorului și teoreticianului McLoughlin B. prin abordarea sistemică a oferit o descriere atentă a implementării în practica de planificare prin intermediul abordării sale cibernetice și al punctului de vedere, în care el definește implementarea ca un proces de conducere și control, adică „reglementare controlată de eroare” Acest tip de abordare consideră planificatorul ca fiind managerul teritoriului pentru care se realizează planul, a cărui atenție este concentrată asupra planului, sau a traseului planificat pentru starea viitoare prin care trebuie să treacă, precum și ca observații care arată starea sa actuală. Pentru a concentra definirea conceptului de implementare pe aria țintă a planificării teritoriale naționale, este esențial să se dea o explicație a implementării ca comportament micro - organizațional care explică „modul de definire și utilizare a politicii, alocarea teritorială a resurselor și venituri din exploatare” [29].

Subsecvent, dacă identificăm modul, definim politica cu felul în care definim soluțiile de planificare (care într-o anumită măsură sunt în sine o formă de politică) și identificăm utilizarea politicii cu instru-

mente de implementare din practica de planificare (organizațională, juridică, financiară, etc.) și dacă considerăm alocarea teritorială a resurselor ca soluții de planificare care influențează teritoriul, iar veniturile ca unul dintre obiectivele amenajării, putem concluziona că această definiție reflectă implementarea în planificare.

Implementarea în amenajarea teritoriului include în mod specific soluții și instrumente de planificare care ar trebui să asigure realizarea lor. Cu alte cuvinte, implementarea planului ar trebui să includă răspunsuri la întrebările: cum ar trebui făcut ceva?; cine ar trebui să o facă?; când trebuie finalizat?; cu ce mijloace ar trebui făcut?; și așa mai departe. Din această cauză, administrația publică centrală trebuie să clasifice instrumentele de implementare, de exemplu, drept juridice, financiare, economice, organizatorice și tehnice, care și-au găsit aplicarea în practică.

Teoria planificării este atât de complexă, cu un subiect de studiu foarte complicat și un număr mare de definiții, încât orice încercare de sistematizare este o întreprindere solicitantă și serioasă. Una dintre cele mai practice modalități de sistematizare a caracteristicilor planificării, care este importantă pentru implementare, a fost oferită de cercetătorii Lewis J. și Flynn R. [31]. Potrivit acestor autori, este deosebit de important să evidențiem amestecul de modalități de implementare, pe baza presupunerii că într-o situație de planificare reală, vor exista un număr de modalități de implementare date prezente paralel în același timp.

Cu toate acestea, mecanismele de planificare și amestecurile de modalități de implementare în practică nu au fost testate. De asemenea, planificatorii Lewis J. și Flynn R. sugerează că succesul implementării va depinde în mare măsură de cunoștințele, experiența și conștiința planificatorului, precum și de măsura în

care instituția de planificare reușește să identifice interesele teritoriale reale ale populației, companiilor și alte entități. Asigurarea participării publice adecvate la procesul de planificare ar trebui să ajute la implementarea planurilor.

Pentru implementarea cu succes, este esențial ca obiectivele de planificare să fie structurate corespunzător, de la orientare generală, prin propuneri de țintă relativ ferme, până la enunțuri foarte precise în ceea ce privește conținutul, timpul și spațiul. Se înțelege că aceasta include un număr mare de cerințe individuale, care, dacă sunt îndeplinite, facilitează implementarea deciziilor de planificare. Potrivit autorului, planurile trebuie să aibă consistență internă, care include următoarele: părțile individuale ale planului nu au voie să fie contradictorii unele față de altele, adică evaluarea statutului și a obiectivelor trebuie să fie compatibilă cu structura a ceea ce este planificat, părțile sale trebuie să fie în concordanță între ele, iar obiectivele trebuie să fie compatibile cu măsurile și instrumentele. În același timp, o importanță crescândă în teoria și practica planificării este acordată aspectelor instituționale și organizaționale ale implementării deciziilor de planificare.

Abordarea principală a majorității autorilor care cercetează implementarea planurilor este că rolul implementării depinde în esență de abordarea (metoda) de planificare utilizată. Implementarea deciziilor de planificare depinde practic de rolul sau ideea a ceea ce ar trebui să fie planul, iar calitatea planului afectează direct succesul implementării. În practică, indiferent de școală (tipul) de planificare, planurile pot fi planuri vizionare; planuri detaliate; planuri ca un set de linii directoare (de exemplu, pentru utilizarea terenului, gestionarea dezvoltării etc.); planuri ca mijloc de rezolvare a unor probleme specifice; planuri ca mijloc de atragere

a investițiilor; planuri de comunicare și interacțiune; planuri ca politici; și așa mai departe. Cu excepția planurilor vizionare, pentru majoritatea celorlalte abordări de planificare, adică modele, este importantă atingerea obiectivelor proiectului de planificare; astfel încât acestea includ cel mai adesea propriile instrucțiuni și linii directe pentru implementare. În plus, combinarea diferitelor abordări în planificare, precum planificarea prin viziuni și scenarii de dezvoltare și planificare prin modele definite de utilizare a terenurilor, transport și altele, poate da cele mai bune rezultate, mai ales în ceea ce privește armonizarea intereselor diferitelor subiecte de planificare.

Când vine vorba de tipul de plan (teoretic vorbind), există o propunere interesantă privind planificarea (cartarea). În locul modului convențional de planificare în avans în care obiectivele sunt determinate în primul rând, urmate de definirea pașilor care trebuie parcurși pentru a le atinge, această abordare evaluează mai întâi posibilitatea realizării obiectivelor și implementării deciziilor de planificare privind baza de perspectivă asupra posibilităților și mijloacelor disponibile de la potențialii actori de implementare și numai după aceea este abordată construcția obiectivelor și conceptelor de planificare.

Indiferent de direcția în care evoluează teoria planificării, nu există nicio îndoială că studiul implementării va fi întotdeauna o parte integrantă a acesteia. Prin urmare, cercetarea sistematică în implementare a devenit din ce în ce mai comună, cu scopul de a identifica și înțelege toți factorii relevanți care pot afecta succesul sau eșecul implementării politicilor de planificare. În același timp, implementarea planurilor nu va fi doar un subiect de interes pentru planificatorii profesioniști, ci și pentru toți cei care participă la implementarea politicilor, deoarece implementarea

planurilor nu se realizează prin realizarea altor planuri, fapt care o societatea serioasă nu trebuie să uite.

O modalitate bună de a finaliza aceste considerații asupra postulatelor în principal teoretice ale implementării în amenajarea teritoriului este citarea lui Allmendinger P., cercetările sale se concentrează pe urbanism, iar cea mai recentă carte a sa, *Orașul uitat*, a fost publicată în 2021, care spune că chiar și atunci când un plan este realizat bine, implementarea lui este o țintă în continuă mișcare [30].

În concluzie, eforturile pentru atingerea obiectivelor includ adoptarea planului de amenajare a teritoriului național. Scopul actului este de a asigura dezvoltarea durabilă a terenurilor și a așezărilor umane prin planificarea teritorială centralizată prin implicarea tuturor instituțiilor de ramură responsabile pe domeniile specializate, inclusiv și autoritățile publice locale, partenerelor sociale și desigur a societății civile. În cadrul acestui nou sistem de planificare, există un cadru de planificare pe trei niveluri care implică nivelul național, regional și local. În consecință, este nevoie și de o Autoritate responsabilă pentru dezvoltarea sustenabilă a teritoriului și așezărilor umane pentru a supraveghea pregătirea și implementarea planurilor de dezvoltare a teritoriului la nivel național, local și raional și să îndeplinească următoarele cerințe: prevederi specifice; evitarea complexității și detaliilor excesive; evitarea fragmentării și orientarea către întregul plan; acordarea atenției acelor probleme care pot fi rezolvate; structurarea obiectivelor în cadrul unui set coerent de decizii de planificare generale, specifice și detaliate; și legătura cu mecanismele și instrumentele din alte domenii. Planificarea poate fi înțeleasă ca încercarea statului de a realiza o distribuție rațională a fondurilor publice pentru atingerea obiectivelor sociale, economice și de mediu.

BIBLIOGRAFIE

1. Patrizzi, N. S.; Dobrovolski, R. Integrating climate change and human impacts into marine spatial planning: A case study of threatened starfish species in Brazil. *Ocean. Coast. Manag.* 2018, 161, 177–188.
2. Shekhar, H.; Schmidt, A. J.; Wehling, H.-W. Exploring wellbeing in human settlements-A spatial planning perspective. *Habitat Int.* 2019, 87, 66–74.
3. Zhang, X.; Zhao, Y.; Jin, F.; Sun, W. Tracking hot spots of sustainable development research in domestic and foreign literature in the past twenty-five years: Bibliometric analysis based on CiteSpace. *J. Univ. Chin. Acad. Sci.* 2022, 39, 8.
4. Fischer, T. B.; Muthoor, T.; Chang, M.; Sharpe, C. Health impact assessment in spatial planning in England-Types of application and quality of documentation. *Environ. Impact Assess. Rev.* 2021, 90, 106631.
5. Wiehe, J.; von Haaren, C.; Walter, A. How to achieve the climate targets? Spatial planning in the context of the German energy transition. *Energy Sustain. Soc.* 2020, 10, 10.
6. Zhang, Y.; Zhang, X.; Hu, Y. A review of spatial planning theory and practice at home and abroad. *J. Anhui Jianzhu Univ.* 2019, 27, 29–35.
7. Luo, C.; Wang, G.; Sun, L. Research Review of Spatial Planning Development and Reform in China and Abroad. *Urban Plan. Int.* 2018, 33, 117.
8. Högström, J.; Brokking, P.; Balfors, B.; Hammer, M. Approaching Sustainability in Local Spatial Planning Processes: A Case Study in the Stockholm Region, Sweden. *Sustainability* 2021, 13, 2601.
9. Nogués, S.; González-González, E.; Cordera, R. Planning regional sustainability: An index-based framework to assess spatial plans. Application to the region of Cantabria (Spain). *J. Clean. Prod.* 2019, 225, 510–523.
10. Gao, Z.; Tan, N.; Geddes, R. R.; Ma, T. Population Distribution Characteristics and Spatial Planning Response Analysis in Metropolises: A Case Study of Beijing. *Int. Rev. Spat. Plan. Sustain. Dev.* 2018, 7, 134–154.
11. Ran, J.; Nedovic-Budic, Z. Designing an Information Infrastructure for Policy Integration of Spatial Planning and Flood Risk Management. *Int. J. E-Plan. Res.* 2018, 7, 53–85.
12. Mustafa, A.; Bruwier, M.; Archambeau, P.; Erpicum, S.; Piroton, M.; Dewals, B.; Teller, J. Effects of spatial planning on future flood risks in urban environments. *J. Environ. Manag.* 2018, 225, 193–204.
13. Sagala, S. A. H.; Suroso, D. S. A.; Puspitasari, N.; Suroso, A. A.; Rizqika, K. A. Knowledge and implementation gaps in disaster risk reduction and spatial planning: Palu City, Indonesia. *Disaster Prev. Manag. Int. J.* 2021, 30, 462–479.
14. Gustafsson, S.; Hermelin, B.; Smas, L. Integrating environmental sustainability into strategic spatial planning: The importance of management. *J. Environ. Plan. Manag.* 2018, 62, 1321–1338.
15. Busayo, E. T.; Kalumba, A. M.; Orimoloye, I.R. Spatial planning and climate change adaptation assessment: Perspectives from Mdantsane Township dwellers in South Africa. *Habitat Int.* 2019, 90, 101978.
16. Solly, A. Land use challenges, sustainability and the spatial planning balancing act: Insights from Sweden and Switzerland. *Eur. Plan. Stud.* 2020, 29, 637–653.
17. Luer, C.; Böhme, K. Reenergizing European Spatial Planning. *Plan. Pract. Res.* 2020, 1–15.

18. Wegener, M. , 1998, Spiekermann, K. , „Freedom from the tyranny of zones”, in *Spatial Models and GIS: New Potential and New Models* Eds Fotheringham, AS , Wegener, M (Taylor and Francis, London)
19. Harris, B. , 1994, „Science in planning: past, present, future” *Journal of the American Planning Association* 60 31–34.
20. Dale, V. H., Brown, S., Haeuber, R. A., et al., 2000. Ecological principles and guidelines for managing the use of land. *Ecological Applications*, 10 (3), 639- 670.
21. Vujošević M. Rationality, Legitimacy and Implementation of Planning Decisions—Recent Theoretical Interpretation and Lessons for Planning in Transition. Belgrade: Institute of Architecture and Urban&Spatial Planning of Serbia; 2004. [Vujošević, M. (2004). Racionalnost, legitimitet i implementacija planskih odluka-novije teorijske interpretacije i pouke za planiranje u tranziciji. Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije, Beograd.
22. Sager T. *Communicative Planning Theory*. Aldershot: Avebury, 1994.
23. Alterman R. *Implementation Analysis in Urban and Regional Planning—Toward a Research Agenda*. *Planning Theory: Prospects for the 1980s*. Urban and Regional Planning Series. 1983;29:225-245
24. Dordevic D., *Introduction in to Planning Theory*. Faculty of Geography, University of Belgrade, 2004.
25. Lichfield N, Darin-Drabkin H. *Land Policy in Planning*. London: George Allen and Unwin, 1980.
26. Friedmann J. *Retracking America: A Theory of Transactive Planning*. New York: Anchor Press-Doubleday, 1973.
27. Davidoff P, Reiner T. A. A choice theory of planning. *Journal of the American Institute of Planners*. 1962, 28:103-115.
28. Hudson B. M. Comparison of current planning theories—Counterparts and contradictions. *Journal of American Planning Association*. 1979;45(4):387-398.
29. McLoughlin B. *Urban and Regional Planning-System Approach*. London: Faber; 1972.
30. Allmendinger P. *Planning Theory*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire: Palgrave; 2002/
31. Lewis J, Flynn R. The Implementation of Urban and Regional Planning Policies. *Policy and Politics*. 1979, 7(2):123-142.
32. Lane, Marcus B. (noiembrie 2005). „Participarea publicului la planificare: o istorie intelectuală”, *geograf australian* . 36 (3): 283–299. doi: 10.1080/00049180500325694 . S2CID 18008094

Prezentat: 16 iunie 2022

E-mail: mihail.lupascu@mei.gov.md